

اعلامیه جهانی در باب عدالت به همراه کودکان

۲۰ نوامبر ۲۰۲۱

کنگره جهانی عدالت به همراه کودکان در سال ۲۰۲۱؛

با حضور بیش از ۴۸۰۰ شرکت کننده از نسل‌های مختلف از بیش از ۱۰۰ کشور جهان از ۱۵ تا ۲۰ نوامبر ۲۰۲۱ به صورت آنلاین و با مضمون «تضمین دسترسی به عدالت برای همه کودکان: به سوی نظام‌های عدالت غیر تبعیض‌آمیز و فراگیر برای کودکان» برگزار شد؛

این کنگره توسط ابتکار جهانی عدالت به همراه کودکان (کنسرسیومی متشکل از *Terre des hommes*، سازمان بین‌المللی اصلاح عدالت کیفری، انجمن بین‌المللی قضات و دادرسان ویژه جوانان و خانواده و مؤسسه بین‌المللی حقوق کودک) سازمان‌دهی شده و میزبانی را دیوان عالی فدرال مکزیک بر عهده داشته است. این کنگره از حمایت فنی صندوق کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف)، دفتر نماینده ویژه دبیرکل سازمان ملل متحد در امور مقابله با خشونت علیه کودکان، دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد، دفتر کمیسیاری عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد، سازمان همکاری اقتصادی و توسعه و مسیرسازان جوامع صلح‌آمیز، عادلانه و فراگیر برخوردار شده است. شورای اروپا و پارلمان اروپا ناظران کنگره بوده‌اند و Baker McKenzie به صورت داوطلبانه حمایت‌هایش را در اختیار این برنامه قرار داده است. از نظرات تخصصی کمیته علمی، کمیته افتخاری و گروه مشاوره کودک و نوجوان، و دستاوردهای نشست‌های مقدماتی منطقه‌ای و ملی این کنگره جهانی نیز در برنامه نهایی استفاده شده است.

این کنگره بار دیگر بر تعهد خاص کشورها برای تقویت، حفظ و تحقق حقوق کودکان، که در کنوانسیون حقوق کودک سازمان ملل متحد و سایر استانداردهای بین‌المللی مربوط به حقوق کودک تصریح شده‌اند، تأکید می‌کند؛

این کنگره تعهدات مندرج در بیانیه پاریس (فرانسه، ماه مه ۲۰۱۸)، بیانیه ژنو (سوئیس، ماه ژانویه ۲۰۱۵) و بیانیه لیما (پرو، ماه نوامبر ۲۰۰۹) را که در سه کنگره جهانی قبلی صادر شده و بر موضوعاتی شامل عدالت برای کودکان، عدالت ترمیمی و تقویت نظام‌های قضایی کودکان متمرکز بودند، یادآور می‌شود؛

این کنگره از توصیه‌ها و اقدامات مشخص شده در فراخوان جهانی عدالت برای کودکان (ماه سپتامبر ۲۰۱۹)، که توسط مسیرسازان جوامع صلح‌آمیز، عادلانه و فراگیر تدوین شده است، و طرح توسعه پایدار، که ابتکار گروهی متشکل از سازمان‌های بین‌دولتی و مدنی و مؤسسات دانشگاهی در سطوح بین‌المللی، منطقه‌ای و ملی است، حمایت می‌کند؛

به لزوم تأکید مجدد بر خواسته‌های کودکان و نوجوانان، که در بیانیه کنگره جهانی قبلی (فرانسه، ماه مه ۲۰۱۸)، اهمیت راهنمایی‌های ارائه شده در مطالعه جهانی سازمان ملل متحد درباره کودکان محروم از آزادی (ماه نوامبر ۲۰۱۹) و تأثیر کووید ۱۹ بر دسترسی کودکان به عدالت آگاه است. تأثیر کووید ۱۹ بر دسترسی کودکان به عدالت در خلاصه‌گزارش سازمان ملل متحد درباره همین موضوع تشریح شده است: تأثیر کووید ۱۹ بر کودکان (ماه آوریل ۲۰۲۰) و یادداشت فنی بین‌سازمانی: کووید ۱۹ و کودکان محروم از آزادی (ماه آوریل ۲۰۲۰)؛ درس‌های ارائه شده در گزارش یونیسف با عنوان دسترسی به عدالت برای کودکان در دوران کووید ۱۹: آموخته‌های میدانی (ماه دسامبر ۲۰۲۰)؛ و تعهدات سران کشورها و دولت‌ها، وزرا و نمایندگان کشورهای عضو سازمان ملل متحد در بیانیه کیوتو درباره کمک به پیشگیری از جرم، تحقق عدالت کیفری و حاکمیت قانون (ژاپن، ماه مارس ۲۰۲۱) به مناسبت چهاردهمین کنگره سازمان ملل متحد درباره پیشگیری از جرم و تحقق عدالت کیفری؛

این بیانیه موارد زیر را مد نظر قرار داده است:

1. اگر چه، در پیمان نامه سازمان ملل متحد درباره حقوق کودک، به صورت خاص به واژه‌های دسترسی به عدالت یا راحل اشاره نشده است، این مفهوم به صورت کلی در همه مفاد بیانیه، از جمله اصل مصالح عالی‌ه کودکان، آمده است که شامل حق کودکان بر دریافت اطلاعات، بیان نظرات و شنیده شدن؛ حق بر حمایت‌ها برابر انواع خشونت می‌شود. این مفهوم در حقوق، حمایت‌ها و تضمین‌های الزامی برای کودکان در شرایط تعارض و تماس با قانون نیز آمده است و در اقداماتی که برای مقابله با محرومیت کودکان از آزادی و ادغام مجدد کودکان قربانی در جامعه انجام می‌شوند نیز لحاظ شده است؛
2. اعلامیه جهانی حقوق بشر و میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی، از جمله، به طور یکسان در مورد همه کودکان اعمال شود و همه اشخاصی که حقوق یا آزادی‌هایشان نقض می‌شوند، حق داشته باشند از راحلی مؤثر بهره‌مند شوند، و این حق توسط مراجع قضایی، اداری، یا قانونگذار ذی‌صلاح یا هر مرجع ذیصلاح دیگری که در نظام حقوقی هر کشور مقرر شده است تعیین شود؛
3. اصل عدم تبعیض یکی از ارکان اساسی پیمان نامه حقوق کودک است و شالوده و بنیان اسناد حقوقی بین‌المللی، منطقه‌ای و ملی مختلف محسوب می‌شود.
4. کشورهای عضو سازمان ملل متحد در مجمع عمومی سازمان ملل متحد، دسترسی برابر به عدالت را به عنوان یکی از حقوق اساسی، از جمله برای کودکان، پذیرفته‌اند و تضمین دسترسی برابر به عدالت برای همه و پایان دادن به خشونت علیه کودکان، هر دو از عناصر اصلی دستور کار ۲۰۳۰ برای توسعه پایدار، به ویژه هدف ۱۶، هستند؛
5. امروز کودکان ناگزیر پیامدهای شکست‌های جامعه را تجربه می‌کنند. از جمله این پیامدها می‌توان به انواع خشونت‌های بی شماری اشاره کرد که در داخل و خارج از چارچوب عدالت متوجه آن‌ها می‌شود و به شکلی نامتناسب بر کودکان به حاشیه رانده شده تأثیر می‌گذارد و مانعی بر سر راه تلاش‌ها برای پیشگیری و واکنش به موقعیت‌ها و عوامل خطری هستند که باعث می‌شوند کودکان در جایگاه قربانی، بازمانده، مجرم، محکوم، شاهد، ترکیبی از همه یا هر وضعیت دیگری خود را مقابل قانون ببینند؛
6. همه‌گیری کووید ۱۹ نابرابری اجتماعی موجود را تشدید کرده و نظام‌ها و خدمات حقوقی و حمایتی ویژه کودکان را، که پیش از این نیز شکننده بودند، تضعیف یا به طور کامل فلج کرده است. این مشکلات بر اثر بحران‌های متعدد معاصر و جاری، از جمله بحران آب و هوا و محیط‌زیست، تنش‌های ژئوپلیتیک و درگیری‌های مسلحانه، بحران‌های اقتصادی و سایر شرایط اضطراری بشر دوستانه، تشدید می‌شوند و حل آن‌ها مستلزم ایجاد چارچوب‌ها، نظام‌ها و رویکردهای انعطاف‌پذیری است که دسترسی پایدار به عدالت را برای همه کودکان ممکن می‌سازند؛
7. جهان هر روز بیش از پیش شاهد کودکان و نوجوانان توانمندی است که در خط مقدم جنبش‌های ملی و جهانی قرار دارند و خواستار عدالت اجتماعی، جنسیتی، نژادی، اقلیمی و سیاسی هستند. همین کودکان موفق شده‌اند کانون توجه مباحث را تغییر دهند و بر اصلاحات نظام قضایی تأثیر بگذارند؛
8. از بین رفتن تبعیض و نابرابری در نظام‌های قضایی ویژه کودکان و دسترسی‌شان به عدالت در نهایت به نفع همه کودکان، صرف‌نظر از هویت، ملیت و جایگاه و شرایطشان خواهد بود؛
9. کودکانی که در تماس با قانون قرار می‌گیرند اساساً باید از حقوقی مشابه با سایر کودکان برخوردار باشند. این امر مستلزم احترام برابر به حقوق و رفاه آن‌ها و تلاش برابر برای حمایت از این حقوق و رفاه است. در این راستا، توجه به آسیب‌پذیری‌ها و نیازهای خاص هر کودک و توانمندی‌های در حال رشد او نیز الزامی است؛
10. نظام‌های حاکم بر حوزه‌های عدالت، حمایت و رفاه کودکان، حمایت اجتماعی، آموزش و مراقبت‌های بهداشتی و غیره باید، با هماهنگی و همکاری میان‌رشته‌ای، به شکلی جامع و مؤثر به مواردی بپردازند که در آنها کودکان در تماس با قانون قرار می‌گیرند؛

کنگره جهانی به صدای کودکان و نوجوانان، که در زیر منعکس شده است و توسط گروه مشاوره کودک و نوجوان کنگره جهانی گردآوری شده‌اند، توجه مینماید:

11. ما گروهی از کودکان و نوجوانان هستیم که دغدغه حقوق کودکانی را داریم که با نظام‌های قضایی مواجهند. این دغدغه از آنجا مهم است که بسیاری از ما به صورت مستقیم این نظام‌ها را تجربه کرده‌ایم و بر اساس تجربیات خودمان، به این نتیجه رسیده‌ایم که:

الف) تبعیض بین‌نسلی و نابرابری اقتصادی ریشه اصلی تماس کودکان با قانون است؛

ب) کودکانی که در تماس با قانون قرار می‌گیرند با اشکال مختلف و گاه ترکیبی از ناملایمات، از جمله خشونت خانگی، سوءرفتار در خانواده و محرومیت از تحصیل مواجه بوده‌اند. همه این عوامل می‌توانند تأثیری شدید بر سلامت روان کودکان داشته باشند؛

پ) نظام‌های قضایی حقوق کودکان را در اولویت نمی‌گذارند و همین مسأله باعث می‌شود بسیاری از کودکان در مواجهه با نظام قضایی احساس صدمه و آسیب دیدن یا نادیده گرفته شدن داشته باشند؛

ت) سیستم‌های عدالت کیفری اغلب به جای بازپروری و بازگرداندن صلح بر مجازات و سرزنش تمرکز می‌کنند؛

12. ما معتقدیم که کودکان شهروندان امروز و رهبران فردا هستند و از بزرگسالان می‌خواهیم که این موضوع را دریابند و کودکان را با آگاهی از حقوقشان توانمند کنند؛

13. به منظور ایجاد تغییر واقعی برای کودکانی که در مواجهه با نظام‌های قضایی هستند، از دولت‌ها و جامعه مدنی می‌خواهیم با کودکان و جوانان همکاری کنند تا بتوانیم تحقق حقوق همه کودکان در سراسر جهان را، طبق مفاد حقوق بین‌الملل، تضمین کنیم؛

14. به ویژه، خواستار این هستیم که:

الف) دسترسی برابر، فراگیر و غیر تبعیض‌آمیز به عدالت برای همه کودکان فراهم شود؛

ب) کودکان آزاد باشند تا نظراتشان را با دیگران به اشتراک بگذارند و نظراتشان نیز جدی گرفته شوند؛

پ) توانایی کودکان برای تصمیم‌گیری درباره زندگی خودشان به رسمیت شناخته شود و از حمایت کافی از سوی بزرگسالان برخوردار شوند؛

ت) اطلاعات و راهنمایی‌های لازم در اختیار کودکان قرار داده شود تا بتوانند به بهترین نحو ممکن از پس تردیدها و لحظات بحرانی، از جمله همه‌گیری جهانی فعلی، بر بیایند؛

ث) با کودکانی که در تماس با قانون هستند انسانی برخورد شود، حقوق‌شان رعایت شود و رویکردی جامع برای حفظ سلامت و رفاه روانی‌شان مد نظر قرار گیرد؛

ج) جوانانی که در تماس با قانون هستند و "از دوران کودکی عبور کرده‌اند"، باید از همان حقوق کودکان برخوردار باشند؛

چ) کودکان و جوانان باید از فرصت‌هایی برای یادگیری و مشارکت در فرآیندهای ترمیمی برخوردار باشند؛

ح) کودکان و جوانان برای مطالبه حقوق‌شان به حمایت نیاز دارند. این حمایت کلید احیای اعتماد به نظام‌های قضایی است؛

خ) بر این باوریم که عدالت واقعی برای کودکان زمانی حاصل می‌شود که با همه کودکان به صورت برابر رفتار شود و کودکان فرصتی برای همکاری با بزرگسالان داشته باشند و در کنار آن‌ها برای تحقق میثاق‌های حقوق بشر تلاش کنند؛

15. بنابراین، در جایگاه سازمان دهندگان، همکاران و شرکت‌کنندگان این کنگره جهانی، به صورت متفق‌القول موارد زیر را از همه ذینفعان مربوطه، از جمله دولت‌ها و جامعه مدنی، خواستاریم:

تحقق واقعی عدالت برای کودکان، هم امروز و هم فردا

16. همکاری کودکان و بزرگسالان برای تحقق دسترسی برابر، بدون تبعیض و فراگیر به عدالت برای همه کودکان در سراسر جهان به گونه ای که بزرگسالان با کودکان به عنوان متخصص و بازیگر اصلی تغییرات مثبت همکاری کنند. از جمله این تغییرات مثبت می‌توان به چارچوب‌بندی هنجاری عدالت برای کودکان و دسترسی کودکان به عدالت، ایجاد و اصلاح چارچوب‌های قانونی و نظارتی، بهره‌برداری از نظام‌ها و اجرای رویه‌های قضایی، ظرفیت‌سازی بازیگران مربوطه و پاسخگویی اجباری متولیان امر، گروه‌ها و به صورت کلی‌تر جامعه اشاره کرد؛

17. تقویت محیط توانمندساز برای کودکان، در جایگاه کسانی که صاحب حقوقی مشخص هستند و می‌توانند نقش عاملان تغییر را ایفا کنند، ارائه توصیه‌ها و اطلاعات لازم درباره قانون و روندهای حقوقی با رویکردی که همه جنسیت‌ها و ناتوانی‌های را به رسمیت می‌شناسد با هدف شنیده شدن صدای کودکان امروز و فردا، ارتقای درک عمومی از حقوق کودکان و بزرگسالان، تقویت ارتباطاتی که کودکان را هدف قرار می‌دهند تا پیام‌های ارتباطی به شکلی اثربخش‌تر به کودکان برسند و تضمین اجرای رویکردهای فراگیر و در دسترس برای مشارکت همه کودکان، صرف‌نظر از پیشینه و جایگاهشان از جمله کودکانی که با قانون مواجه بوده‌اند؛

18. اجباری کردن مشارکت کودکان در قانون و اجرای این قانون برای اطمینان از مشارکت فعال کودکان، به جای تشویق صرف مشارکت کودکان و تعامل با کودکان به صورت منفعلانه و صرفاً به عنوان موضوع همفکری، به ویژه برای گروه‌هایی از کودکان که با قانون در تماس هستند که اغلب به دلیل تبعیض، حاشیه‌نشینی، آسیب‌پذیری یا وضعیت‌های مخاطره‌آمیزی که در آن قرار دارند از گفتگو حذف می‌شوند؛

دسترسی بدون تبعیض و فراگیر به عدالت برای کودکان

19. تمرکز بر مفاهیم نابرابری و تبعیض فراگیر در همه بحث‌ها و طرح‌های اصلاحی درباره عدالت برای کودکان و تدوین راه‌حل‌های عملی برای رفع انواع تبعیض‌ها علیه همه کودکانی که با قانون در تماس هستند به گونه‌ای که از برجسب‌زنی‌های منفی و انگ‌زنی به آن‌ها جلوگیری شود؛

20. تضمین دسترسی برابر و عادلانه به عدالت برای همه کودکان، به‌ویژه کودکانی که به گروه‌های به حاشیه رانده شده تعلق دارند، به گونه‌ای که عدالت کیفری، مدنی، اداری، سنتی، عرفی، انتقالی و اجتماعی را شامل شود؛

21. تدوین و استفاده از رویه‌ها و تسهیلات عدالت‌محور متناسب با سن و ناتوانی‌ها و جنسیت‌های مختلف و مبتنی بر نیازها و حقوق همه کودکانی که با قانون در تماس هستند. این رویه‌ها و تسهیلات بر مبنای علوم عصب‌شناختی، رشدی و رفتاری بافتار‌بندی و تدوین می‌شوند؛

22. انجام اقداماتی که تنوع فرهنگی و زبانی همه کودکان در تماس با قانون را به رسمیت می‌شناسد و مد نظر دارد؛

23. ایجاد خدمات جامعه محور و اقدامات غیرحضانتی که به شکلی خلاقانه توسط جوامع به اجرا در می‌آیند و به شیوه‌ای غیرتبعیض‌آمیز و فراگیر در دسترس کودکان قرار می‌گیرند؛

24. ادامه و تقویت فرایند جمع‌آوری داده‌ها و ارزیابی‌ها در سطوح ملی و محلی برای درک نحوه ارتباط کودکان بومی، اقلیت‌ها و حاشیه‌نشینان با قانون، موانع بر سر راه دسترسی آن‌ها به عدالت و علل ریشه‌ای رفتار متفاوت و منفی نظام‌های قضایی با این کودکان به منظور جلوگیری از درگیری بیش از حد آن‌ها با نظام قضایی و تدوین مداخلات آگاهانه، موثر و پایدار؛

25. تضمین تعهد سیاسی در سطوح بالا برای ایجاد نظام‌های عدالت غیرتبعیض‌آمیز و فراگیر برای کودکان و دسترسی برابر آن‌ها به عدالت، با سرمایه‌گذاری مناسب، کافی و عادلانه در زمان و منابع و ظرفیت‌سازی مناسب همه ذینفعانی که با کودکان در ارتباط هستند؛

دسترسی انطباق‌پذیر به عدالت برای کودکان در شرایط مواجهه با بحران و همه‌گیری جهانی

26. اتخاذ مبنایی قانونی و سیاسی برای فرآیندها و رویه‌های نوآورانه و انعطاف‌پذیر در حوزه عدالت برای کودکان در شرایط اضطراری و غیراضطراری به منظور دسترسی پایدار همه کودکان به عدالت؛

27. برگزاری دادگاه‌ها، جلسات دادرسی، مصاحبه‌ها، مدیریت پرونده و اطلاعات و سایر رویه‌ها به صورت مجازی به گونه‌ای که این فرایندها ضمانت‌های آیین دادرسی را محقق کنند و مکملی برای جلسات و رویه‌های حضوری باشند و براساس شیوه‌های آزمایش‌شده و مؤثر و با در نظر گرفتن شکاف دیجیتالی و جغرافیایی، دسترسی و فراگیری، امنیت و حریم خصوصی، محرمانگی، و تراضی و سطح راحتی کودکان پیاده‌سازی شوند؛

28. ایجاد و اجرای پروتکل‌های شفاف برای همکاری بین‌سازمانی و چندبخشی جهت برنامه‌ریزی و واکنش در شرایط اضطراری یا بحران، حصول اطمینان از این که نهادهای کلیدی نظام‌های حمایت از کودکان و نیز نظام‌های عدالت، نهادهای خدماتی ضروری در نظر گرفته می‌شوند که مجوزهای لازم را برای دوران همه‌گیری جهانی یا موارد اضطراری دارند و در این شرایط در اولویت قرار می‌گیرند؛

29. ظرفیت‌سازی مستمر برای بازیگران عرصه عدالت به منظور آماده‌سازی آن‌ها جهت اتخاذ و استفاده سریع و مؤثر از تمهیدات و ابزارهایی که با هدف انطباق با موقعیت‌های ناپایدار در مواقع بحران تدوین و ایجاد شده‌اند؛

30. تهیه اطلاع‌رسانی‌های مناسب کودکان درباره روش‌های مقابله با تأثیرات بحران‌ها و همه‌گیری‌ها و تأثیرات آن‌ها بر حقوق کودکان و فرصت‌های دسترسی به عدالت با در نظر گرفتن همه جنسیت‌ها و ناتوانی‌ها؛

دسترسی مناسب کودکان به عدالت برای همه کودکانی که با قانون مواجهند

31. اتخاذ رویکردهای چندرشته‌ای برای دسترسی کودکان به عدالت بر اساس هماهنگی یکپارچه بخش‌ها و بازیگران مختلف به گونه‌ای که مواجهه غیرضروری کودکان با نظام‌های قضایی به حداقل برسد؛

32. ارائه خدمات قضایی و اجتماعی مناسب کودکانی با جنسیت‌ها و ناتوانی‌ها و آسیب‌های متفاوت که در انواع مختلف شرایط قرار دارند و فراهم کردن اطلاعات و سایر کمک‌های حقوقی و غیرحقوقی مناسب برای همه کودکانی که به هر شکل با قانون در تماس هستند به گونه‌ای که با نیازهای فردی، هویت، پیشینه، موقعیت و سطح بلوغ کودک متناسب باشند؛

33. تضمین دسترسی کودکان مواجه با قانون و خانواده‌های‌شان به خدمات سلامت روان و حمایت روانی و اجتماعی تا بتوانند در برخورد با وضعیت‌های خاص از پس این شرایط بر بیایند، خودشان را انطباق دهند و یا متحول شوند؛

34. شناسایی و اجرای روش‌های مؤثر برای مداخله زود هنگام، حمایت و تقویت همه‌جانبه خانواده‌ها و جامعه‌سازی از طریق تقویت طرح‌ها و خدمات حمایت اجتماعی به منظور ایجاد اختلال در مسیرهایی که منجر به مواجهه کودکان با قانون می‌شوند، پیشگیری و به حداقل رساندن خطراتی که ممکن است منجر به رفتار بزه‌کارانه یا تکرار بزه شوند و ایجاد شرایطی برای کودکان تا بتوانند دوران کودکی معمول‌شان را بدون خشونت و آسیب‌های ناروا سپری کنند؛

35. اولویت دادن به عدالت ترمیمی، قضازدایی، توانبخشی و ادغام مجدد برای همه کودکانی که در تماس با قانون هستند از طریق رویکردهای مدیریتی جامع، هماهنگ و متناسب به جای مداخلات مجزا و کلی؛

36. جرم‌زدایی از رفتارهایی از کودکان که می‌توانند و باید از طریق نظام‌های مسئول حمایت از کودک، حمایت اجتماعی، مراقبت‌های بهداشتی، سلامت روان و حمایت روانی اجتماعی به شکلی مؤثرتر برطرف شوند. از جمله این اقدامات می‌توان به واکنش‌های جایگزین چندوجهی به جرایم مرتبط با مواد مخدر و رفع جرایم مربوط به وضعیت (مجرم) اشاره کرد؛

37. آموزش تخصصی، اصلاح برنامه‌های درسی نظام آموزشی و حمایت از نوآوری در ارائه خدمات جهت ایجاد نیروی کار حرفه‌ای و مناسب قرن بیست و یکم و متشکل از بازیگران حقوق کودک و حمایت از کودکان و ذینفعان مربوطه، به‌ویژه دست‌اندرکاران حوزه حقوق، کارمندان مجری قانون (پلیس)، دادستان‌ها، کارمندان قضایی، کارمندان اصلاح و تربیت و کارکنان خدمات اجتماعی، در مورد موضوعاتی از جمله رشد کودک، تکنیک‌های مصاحبه و پرسش مناسب با کودک، پروتکل‌های مناسب برای جلوگیری از آسیب‌دیدگی مجدد و روش‌هایی برای کاهش آگاهانه پیشداوری ضمنی.

تأییدکنندگان

ابتکار جهانی عدالت به همراه کودکان برنامه‌ای مشترک است که توسط کنسرسیومی از سازمان‌های بین‌المللی تشکیل شده است که کنگره‌های جهانی را به عنوان نقطه عطف جهانی برای تحقق عدالت برای کودکان سازماندهی می‌کند و جامعه جهانی از متخصصان را از طریق سامانه آنلاین عدالت برای کودکان بسیج می‌کند و در برنامه‌های مشارکت می‌دهد. هدف این طرح، تسهیل بحث‌های انتقادی و حل مسئله کنش‌محور توسط متخصصان در فضای آنلاین و میدان عمل است تا دست‌اندرکاران حوزه عدالت کودکان بتوانند درباره مسائل این حوزه تأمل و تبادل نظر کنند و به صورت مستمر بر دانش‌شان بیفزایند.

کنگره جهانی عدالت به همراه کودکان برای رسیدگی به جدیدترین مسائل مربوط به کودکان طراحی شده است که در تماس با قانون هستند و فضایی اختصاصی و فعال را در اختیار کودکان و جوانان، سیاست‌گذاران و ذینفعان نظام قضایی، دانشگاهیان، جامعه مدنی و نمایندگان سازمان ملل متحد و سایر کارشناسان و دست‌اندرکاران قرار می‌دهد تا اهداف زیر را دنبال کنند: (۱) ترویج نظام‌های عدالت منصفانه و مناسب برای و به همراه کودکان در سراسر جهان؛ (۲) فراهم کردن فضا برای متخصصان جهت تبادل بهترین شیوه‌ها، تقویت همکاری‌های علمی، تدوین خط‌مشی‌های پیشنهادی و ارتقای آگاهی درباره عدالت برای کودکان و (۳) حمایت از اجرای عملیاتی اسناد و استانداردهای بین‌المللی مربوط به حقوق کودکان و جوانان در تماس با قانون.

کنگره جهانی عدالت برای کودکان سال ۲۰۲۱ بر تبادل راهبردهای کنش‌محور جهت کاهش تبعیض‌های منجر به محدودیت کمی و کیفی در دسترسی به سیستم‌های قضایی و برابر بودن همه کودکان در برابر قانون متمرکز است. شرکت‌کنندگان در جلسات عمومی بین‌المللی و منطقه‌ای و کارگاه‌های اقدام‌محوری حضور می‌یابند که شامل میزگرد، دوره‌های آموزش رسمی و جلسات کارگروه‌های سیاست‌محور می‌شوند. در چارچوب موضوع اصلی کنگره، یعنی «تضمین دسترسی به عدالت برای همه کودکان: به سوی نظام‌های عدالت بدون تبعیض و فراگیر برای کودکان»، ۱۱ موضوع فرعی نیز اولویت‌بندی شده‌اند که در طول کنگره جهانی مطرح خواهند شد:

- نژادپرستی نظام‌مند و جرم‌انگاری نامتناسب کودکان متعلق به اقلیت‌های بومی و قومی و سایر اقلیت‌ها؛
- تبعیض به دلیل جنسیت، گرایش جنسی و هویت جنسیتی: ترویج رویکرد عدالت جنسیتی؛
- تبعیض تجربه‌شده توسط کودکان و جوانان به دلیل مهاجرت، از جمله پناهندگان، کودکان خارجی بدون همراه و فرزندان والدین خارجی؛
- تبعیض ناشی از معلولیت و بیماری؛
- تبعیض ناشی از مصرف و سوء مصرف مواد مخدر؛
- جرم‌انگاری رفتار کودکان در محیط آنلاین؛
- کمینه‌های سنی و جرایم وضعیت؛
- حصول اطمینان از اینکه صدای کودکان در نظام‌های قضایی کودکان شنیده می‌شود؛
- استیفای حقوق کودکان در چارچوب کثرت‌گرایی حقوقی؛
- ایجاد نظام‌های انطباق‌پذیر عدالت ویژه کودکان برای بحران‌ها و همه‌گیری‌ها؛ و
- مقابله با خشونت در نظام‌های قضایی ویژه کودکان و اطمینان از وجود رویکردهای دوستدار کودک به کودکان قربانی، بزهار و شاهد.

اعلامیه جهانی در باب عدالت به همراه کودکان توسط کنسرسیوم کنگره جهانی و گروه مشاوره کودک و نوجوان آن و با تکیه بر نظرات کمیته علمی، همکاران برگزارکننده و شرکت‌کنندگان کنگره جهانی و جلسات مقدماتی آن تهیه شده است.

برای کسب اطلاعات بیشتر، به www.justicewithchildren.org مراجعه کنید.

این سند توسط انجمن از روی نسخه اصلی انگلیسی آن ترجمه شده است در صورت مشاهده خطا با ما در تماس شوید. info@justicewithchildren.org